

M E M O (proces)

Aan : Agendacommissie
Van : Griffie
Datum : 10 maart 2025 (vervolg op de versies van aug. 2023, febr. en sept. 2024)
Onderwerp : Voortgang thema's Strategische raadsagenda 2022-2026 (SRA)

1. Inleiding

De onderwerpen voor de Strategische raadsagenda zijn voor de periode 2022-2026 vastgesteld tijdens de eerste [Raadsvergadering](#) van deze periode op 30 maart 2022 en is de [strategische raadsagenda 2022-2026](#) vastgesteld. De vastgestelde onderwerpen zijn als volgt verdeeld over de commissies, waarbij de **groene** onderwerpen in de jaren 2022/2023 worden opgepakt en uitgewerkt. In februari 2024 hebben de (meeste) fracties aangegeven geen nieuwe onderwerpen actief te willen oppakken, maar verder te gaan met de nog openstaande thema's. Recent proeven we de behoefte om twee nieuwe thema's te starten, zie onderaan deze memo.

2. Thema's vanuit de SRA

Bestuur, Financiën en Economische zaken:

1. Regionalisering/public affairs en lobby/bestuurlijke samenwerking/DNU/Regio Zwolle/SamenMakenWeFlevoland
2. **Cultuurbedrijf (huisvesting)**
3. Participatie door ontwikkelen (democratische vernieuwing)
4. **Inpassing Lelylijn/N50 en bestendinging lobby**

Woonomgeving:

1. **Ontwikkeling woningmarkt en projectontwikkeling doelgroepen** (arbeidsmigranten, senioren, jongeren)

SRA-onderwerp nog uit de vorige raadsperiode:

2. **Energietransitie**

Samenlevingszaken:

1. **Kansengelijkheid en sociale mobiliteit, gezondheidsverschillen**
2. Culturaanbod
3. Lokale binding uitvliegende bevolking (o.a. studenten); verkenning connectie HBO/Universiteit

Dit memo betreft een beschrijving van de voortgang van het proces per gekozen onderwerp.

3. Stand van zaken 10 maart 2025

Huisvesting Cultuurbedrijf (BFE)

Afgelopen halfjaar

In november heeft het college het Ambitiedocument cultuurhuisvesting vastgesteld en ter informatie gedeeld met de raad. Dit document is op 2 december in de [raadscommissie BFE](#) besproken. Vervolgens zijn er in de [raadsvergadering](#) van 16 december een [motie](#) aangenomen t.b.v. verdere kaderstelling voor een vervolg.

Komend halfjaar

Eind maart bespreekt bureau Vollevaart met de klankbordgroep het proces en in april de eerste uitkomsten van de ruimtelijke indeling (globaal vlekkenplan). Nadat de raad een mening heeft kunnen vormen over de bevindingen van de kwartiermaker wordt begonnen met het uitwerken van de plannen tot een voorlopig ontwerp. Deze wordt volgens het BOB-model voorgelegd aan de commissie BFE en de raad.

Inpassing Lelylijn/N50 (BFE)

Lelylijn

Afgelopen halfjaar

In de periode september 2024 tot maart 2025 zijn er aanzienlijke ontwikkelingen geweest rondom de Lelylijn, de beoogde snelle spoorverbinding tussen Groningen/Leeuwarden, Drachten, Heerenveen, Emmeloord en Lelystad. Er zijn daarnaast verschillende raadsbijeenkomsten geweest die door de griffiers van gemeenten langs het beoogde tracé in Flevoland, Friesland en Groningen zijn georganiseerd.

Landelijk traject:

- **Kabinetstoewijzing van € 3 miljard:** In het coalitieakkoord werd € 3 miljard gereserveerd voor de aanleg van de Lelylijn. Dit bedrag is bedoeld voor de verdere uitwerking en realisatie van het project, met als doel een snelle verbinding te creëren tussen Noord-Nederland en de Randstad.
- **Afronding MIRT- en NOVEX-onderzoek:** In 2024 zijn het MIRT- en NOVEX-onderzoek afgerond. Deze studies onderzochten de effecten van de Lelylijn en waren essentieel voor het verkrijgen van de Startbeslissing Verkenning Tracéwet, die eind 2024 werd genomen. Dit markeert de start van de formele planvoorbereiding en realisatie van de Lelylijn.
- **Lobby voor Europese cofinanciering:** Er is een actieve lobby gevoerd richting de Europese Unie om cofinanciering voor de Lelylijn te verkrijgen. Dit gebeurde door de provincies Groningen en Friesland, die benadrukten dat de Lelylijn een belangrijke Noordelijke verbinding in het Europese spoornetwerk kan worden. Dit zou kunnen leiden tot subsidies vanuit Europese fondsen.
- **Onderzoek naar tracé-alternatieven:** Het 'Onderzoek Lelylijn-alternatieven' werd uitgevoerd om verschillende tracéopties te evalueren. Dit onderzoek helpt bij het bepalen van het meest geschikte en haalbare tracé voor de spoorlijn.
- **Politieke steun in de Tweede Kamer:** Een meerderheid in de Tweede Kamer sprak zich uit voor de aanleg van de Lelylijn. Er werd echter opgemerkt dat de verkenning van het traject minimaal drie jaar in beslag neemt, gevolgd door een planuitwerking die naar verwachting acht jaar duurt.

Komend halfjaar

Bespreking van de standvanzaken: in april wordt de raadscommissie bijgepraat over de actuele standvanzaken: Plan van Aanpak Masterplan Lelylijn met daarin de aanpak van komend jaar om dichterbij de MIRT-verkenning te komen.

Landelijk traject:

- **Start formele planfase:** Met de verkregen Startbeslissing Verkenning Tracéwet wordt de formele planfase voor de Lelylijn gestart. Deze fase omvat gedetailleerde studies en ontwerpen voor het tracé, de infrastructuur en de stations.
- **Voortzetting Europese lobby:** De lobby voor Europese cofinanciering zal worden voortgezet. Dit omvat het indienen van subsidieaanvragen en het onderhouden van contacten met Europese beleidsmakers om de Lelylijn op de TEN-T-kaart te krijgen.
- **Betrekken van regionale en lokale stakeholders:** Er zal intensief overleg plaatsvinden met regionale en lokale overheden, bedrijven en bewoners om draagvlak te creëren en input te verzamelen voor het ontwerp en de uitvoering van het project.
- **Monitoring van financiële ontwikkelingen:** De financiële haalbaarheid van de Lelylijn blijft een aandachtspunt. Er zal nauwlettend worden toegezien op de beschikbaarheid van financiering, zowel van nationale als Europese bronnen, en op de voortgang van de aanbestedingsprocedures

N50

Afgelopen halfjaar

De afgelopen zes maanden zijn er vooral plannen voor de verbreding van de N50 bij Kampen en Kampen Zuid, waarbij de focus lag op verkeersveiligheid. Er is prioriteit gegeven aan stikstofberekeningen en gemeentelijke lobby/oproepen voor snelle actie.

Komend halfjaar

De komende maanden worden besteed aan verdere uitwerking van het project Kampen-Ramspol, met € 21 miljoen beschikbaar voor de uitvoering tussen 2028 en 2031. De verbreding tussen Kampen en Kampen Zuid blijft vertraagd vanwege stikstofdebatten. De raad blijft op de hoogte.

Afronding SRA-onderwerpen Lelylijn / N50?

Geleidelijk worden deze thema's, hoewel van groot belang, steeds meer als *going concern* en rijst de vraag of deze thema's vanuit de SRA nog specifieke raads-bemoeienis nodig hebben vanuit de SRA-gedachte. Het kan ook als 'regulier te ontwikkelen' beleid vervolgd, los van de SRA.

Ontwikkeling woningmarkt en projectontwikkeling doelgroepen (WO)

Afgelopen halfjaar

De volgende documenten zijn het afgelopen halfjaar vastgesteld op weg naar een ontwikkelstrategie woningbouw:

- *Woonbehoefteonderzoek* -> geeft inzicht in de woonbehoefte tot 2035 voor Noordoostpolder totaal en specifiek per dorp en segment / product. Daarmee weten we waar welke behoefte aan woningen voor welke doelgroepen er de komende jaren is. Er wordt in het onderzoek gewerkt met een laag en een hoog scenario. Binnen het hoge scenario zijn een dorps- en stadsscenario te onderscheiden. Gemeente en Mercatus gebruiken de uitkomsten van het woonbehoefteonderzoek om hun bestaande plannen voor woningbouw zo nodig beter af te stemmen op wat (nieuwe) huishoudens in Noordoostpolder zoeken. Ze gebruiken de uitkomsten ook om nieuwe bouwplannen goed in te vullen. Het rapport is straks de onderlegger voor nieuwe 'ontwikkelperspectieven' die de gemeente voor elke kern maakt.
- *Ontwikkelperspectieven* -> met de ontwikkelperspectieven zijn per kern de locaties in beeld gebracht waar woningbouw de komende jaren mogelijk is. In de ontwikkelperspectieven wordt de kennis van het woonbehoefteonderzoek vertaald naar een concrete groeirichting per kern.
- *Inspiratiesessie raad (10 februari) n.a.v. agendaverzoek versnellingsagenda betaalbare woningbouw (D66, PvdA, PU)*
Zes initiatieven hebben zich gepresenteerd ter inspiratie voor de versnellingsagenda.
- Naar aanleiding van de wens voor een versnellingsagenda is een concept-nota opgesteld en volgde een beeldvormende presentatie daarvan. Na aanpassingen is deze nogmaals in de raadscommissie consulterend besproken op 17 maart. Input vanuit de commissie wordt meegenomen richting de definitieve nota (april/mei).

Komend halfjaar

De volgende documenten zijn de komende maanden van belang het vervolgproces om te komen tot een ontwikkelstrategie woningbouw:

- *Huisvestingsverordening*
Een huisvestingsverordening is een gemeentelijke regeling die bepaalt hoe woonruimte wordt toegewezen en welke regels gelden voor woningzoekenden. Gemeenten kunnen met een huisvestingsverordening voorrang geven aan bepaalde groepen, zoals mensen met een economische of maatschappelijke binding aan de gemeente, of aan specifieke beroepsgroepen. Een huisvestingsverordening voor urgente doelgroepen is een verplichting vanuit het Rijk.
- *Volkshuisvestingsprogramma*. Kerninstrument in de Wet versterking regie volkshuisvesting is het volkshuisvestingsprogramma. Dit programma vervangt de woonvisie en krijgt een plek in de beleidscyclus van de Omgevingswet. De gemeenteraad heeft de Omgevingsvisie vastgesteld en vervolgens werkt de gemeente deze visie verplicht uit in het volkshuisvestingsprogramma. Het college van B&W stelt het volkshuisvestingsprogramma vast. Deze verplichting geldt volgens het wetsvoorstel vanaf 2026. Het volkshuisvestingsprogramma beoogt ook een domeinoverstijgende aanpak. Het gaat zeker niet alleen over bouwen. In het volkshuisvestingsprogramma wordt juist de verbinding met zorg en ondersteuning, en daarmee de Wet maatschappelijke ondersteuning, nadrukkelijk gevraagd. Dit geldt ook voor de leefbaarheid, met de focus op de fysieke inrichting van de wijk.
- *Uitvoeringsagenda Wonen met zorg* -> in samenwerking met Mercatus, Woonzorg Nederland en diverse zorgorganisaties wordt aan deze agenda gewerkt en zal eind 2024/begin 2025 af zijn. De uitvoeringsagenda wordt opgenomen in het volkshuisvestingsprogramma.

Afronding SRA-onderwerp Wonen?

Na vaststelling van de versnellingsagenda wordt de vraag aan de commissie voorgelegd of de opdracht vanuit de SRA hiermee is afgerond en afgesloten kan worden. Dit vanuit de gedachte dat de nog op te leveren huisvestingsverordening en het volkshuisvestingsprogramma (incl. de Uitvoeringsagenda Wonen met zorg) als 'regulier te ontwikkelen' beleid kan worden opgevat, los van de SRA.

Werkgroep Omgevingswet

Afgelopen half jaar

- Beleidscyclus - De Omgevingsvisie is vastgesteld.
- Omgevingsprogramma – Na de omgevingsvisie volgt het omgevingsprogramma. De status van het omgevingsprogramma en hoe verhoudt zich dit tot het programma gestuurd werken.

- Beleidsontwikkeling - de omgevingsvisie is vastgesteld (Raad);
- Beleidsdoorwerking – omgevingsprogramma's met verplichte/niet verplichte beleidsdoelen (college, raad controleert);
- Uitvoering - samenhang tussen beleidsontwikkeling en beleidsdoorwerking komt terug in omgevingsplan/vergunning (raad stelt kaders wat wel / wat niet, 16 december 2024);

Komend halfjaar

- Terugkoppeling – Evaluatie en monitoring (Werkgroep mei 2025),
- Rol van de raad bij de omgevingsprogramma's verder in de commissie WO. Beeldvormend of via een memo vanuit het college.

Afronden Raadswerkgroep Omgevingswet aanstaande?

Tijdens de bijeenkomst op 25 november is er stilgestaan bij de routekaart bestuurlijke besluitvorming Omgevingswet. Alle besluitvormende stappen van de routekaart voor de gemeenteraad zijn inmiddels doorlopen; Omgevingsvisie, omgevingsprogramma, omgevingsplan en participatiebeleid. De werkgroep heeft besloten over een half jaar (19 mei 2025) nog één keer als werkgroep bij elkaar te komen. Tijdens dit laatste overleg wordt de werkgroep meegenomen in het verloop van de invoering van de Omgevingswet, inclusief de uitwerking in de praktijk en het aantal behandelde casussen. Als laatste punt wordt het opheffen van de Raadswerkgroep Omgevingswet geagendeerd. De rol van de raad bij de omgevingsprogramma's zal verder plaatsvinden in de commissie WO, via een beeldvormende sessie of een memo vanuit het college.

Kansengelijkheid en sociale mobiliteit, gezondheidsverschillen (SLZ)

Afgelopen halfjaar

Programmatisch werken is inzicht en samenhang creëren en het ontwikkelen van integraal beleid. Het programmaplan Samen & Gezond is het vervolg op het [procesvoorstel Samen & Gezond](#) dat in september 2024 door de gemeenteraad is vastgesteld. Het inhoudelijk programmaplan is de werkagenda voor de lange termijn om de gezondheid en samenredzaamheid van onze inwoners te bevorderen. Door middel van de programmalijnen geven we richting en focus hoe we dit willen bereiken. Het uitgangspunt van het nieuwe programma blijft een vitale en krachtige samenleving, zoals verwoord in het beleidsplan [Krachtig Noordoostpolder 2.0 'Doen wat werkt!'](#) en de bijbehorende deelplannen. De ambities en doelen uit de [omgevingsvisie](#), het coalitieakkoord 2022 – 2026 en het overkoepelende beleidsplan blijven het vertrekpunt. Bij de Perspectiefnota wordt budget opgenomen wat er nodig is qua activiteiten voortvloeiend uit het Programmaplan.

Komend halfjaar

Programmaplan Samen & Gezond

- Maandag 14 april: beeldvorming (door de drie programmamanagers) en oordeelsvorming
- Maandag 12 mei: besluitvorming

Van Werkgroep Kansengelijkheid naar Klankbordgroep Kansengelijkheid

De werkgroep Kansengelijkheid is naar aanleiding van het Strategische RaadsAgenda(SRA) in 2022 in het leven geroepen. Vanuit de commissie SLZ is de laatste periode invulling aan deze werkgroep gegeven door Gerdien Lambregtse, Yvonne Knobbout, Jettie Marinussen en vanuit de organisatie Danielle van den Born en Babs Jorissen.

Tijdens de bijeenkomsten van de werkgroep zijn de afgelopen jaren speerpunten geformuleerd ten aanzien van Kansengelijkheid: Taalachterstand en vroegtijdig schoolverlaten. Het vervolg is om de speerpunten onderdeel uit te laten maken van het programmatisch werken en het uiteindelijke programmaplan Samen & Gezond, dat in april/mei naar de raad komt. De algemene constatering is dat met de overgang van de speerpunten invulling is gegeven aan de connectie tussen de SRA en de werkgroep Kansengelijkheid. Monitoring kan verder plaatsvinden binnen de raadscommissie tijdens de reguliere momenten in de P&C cyclus.

Afronding SRA-onderwerp Kansengelijkheid?

Tijdens de laatste bijeenkomst is de werkgroep meegenomen in de opbrengsten van de thema-avond en hoe dit vorm krijgt in het programmaplan. Vanuit de werkgroep is de algemene constatering dat met de

overgang van de speerpunten voldaan is aan de SRA en hiermee zichzelf overbodig heeft gemaakt. De werkgroep Kansengelijkheid houdt dan ook op te bestaan, maar gaat verder als klankbordgroep Kansengelijkheid. Op verzoek kan de klankbordgroep voor advies (inhoudelijk//richtinggevend) bij elkaar worden geroepen.

Energietransitie

Programmatisch werken Klimaat en Energie

Het programma is ingericht vanuit de zes programmalijnen zoals genoemd in het procesvoorstel:

1. Energietransitie: Een **comfortabel en zelfvoorzienend** energiesysteem;
2. Klimaatadaptatie: Een **veerkrachtige en leefbare** buitenruimte;
3. Biodiversiteit: Een **soortenrijk en groen** landschap en buitenruimte;
4. Landelijk gebied en voedsel: Een **vitaal en vruchtbaar** landelijk gebied;
5. Duurzame mobiliteit: Duurzame mobiliteit die **toegankelijk en dichtbij** is;
6. Materialen en grondstoffen: Een **circulair en verantwoord** gebruik van materialen en grondstoffen;

Dit heeft geleid tot het opstellen van het programmaplan en de duurzame doelenagenda's.

- Maandag 14 april: beeldvorming (door de drie programmamanagers) en oordeelsvorming
- Maandag 12 juni: besluitvorming

Energietransitie

- Tussenstap - na thema-avond (6 februari) met simulatiespel – eerst memo richting raad
- April keuzenota
- September ambitiedocument

4. Nieuwe onderwerpen voor 2025

Voor het laatste jaar van de raadsperiode waren twee thema's aangereikt afgelopen najaar:

BFE: Participatie door ontwikkelen (democratische vernieuwing)

Naast de motiemarkt (doel Q1 2025) halen we bij de fracties op wat ze van belang vinden bij dit onderwerp. Daarna stellen we een plan van aanpak op.

- Jongerenraad/panel (griffie samen met Carrefour)
- Continueren Ideeënmarkt (commissie- en raadsbehandeling en daarna uitvoering moties)
- Oriëntatie op vernieuwing Participatieverordening (model VNG) a.h.v. herziene Participatievisie (organisatiebreed) – *indien nodig*

SLZ: Cultuuraanbod

De wens om het cultuuraanbod als thema op te pakken is er zowel bij de raad als ook bij het college. Het cultuurbeleid wordt momenteel echter geëvalueerd en nieuw beleid voorbereid. Bij dit laatste zal de raadscommissie nadrukkelijk betrokken worden.

Opm. De agendacommissie adviseert deze raadsperiode geen nieuwe (grote) thema's meer op te pakken.